

Sygnatura akt **IC 980/12**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 kwietnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze Wydział I Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Urszula Wiewióra

Protokolant: Agnieszka Dymitroca

po rozpoznaniu w dniu 22 kwietnia 2013 r. w Jeleniej Górze

sprawy z powództwa **M. S.**

przeciwko **Z. W., K. W.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanych Z. W. i K. W. solidarnie na rzecz powoda M. S. kwotę 28 000 zł (dwadzieścia osiem tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 7.08.2009r. do dnia zapłaty,

II. dalej idące powództwo oddala,

III. zasądza od powoda M. S. na rzecz pozwanych Z. W. i K. W. solidarnie kwotę 1421,60 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania,

IV. nakazuje ściągnąć od powoda M. S. z zasądzonego w punkcie I roszczenia na rzecz Skarbu Państwa (kasa Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze) kwotę 4161,02 zł tytułem kosztów postępowania,

V. nakazuje ściągnąć od pozwanych Z. W. i K. W. solidarnie na rzecz Skarbu Państwa (kasa Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze) kwotę 1462,98 zł tytułem kosztów postępowania.

Sygn. akt IC 980/12

UZASADNIENIE

Powód M. S., po ostatecznym sprecyzowaniu powództwa (k. 297), wniósł o zasądzenie solidarnie od pozwanych Z. W. i K. W.:

- 100.000 zł tytułem zadośćuczynienia, wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty;
 - 1.000 zł tytułem odszkodowania;
 - renty uzupełniającej w wysokości 600 zł miesięcznie, płatnej do dnia 10 każdego miesiąca, od maja 2007r.;
 - ustalenia, że pozwani ponoszą solidarną odpowiedzialność na przyszłość za skutki zdarzenia z dnia 04.05.2007r.;
- oraz zasądzenia solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, że pozwani w dniu 04.05.2007r. w J. pobili go, w wyniku czego doznał uszkodzenia ciała w postaci stłuczenia głowy, rany tłuczonej wargi dolnej, stłuczenia z otarciem skóry okolicy łokciowej prawej

i wieloodłamowego złamania trzonu kości promieniowej lewej, za co zostali skazani prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze z dnia 07.01.2009r. Powód podał, iż w związku z doznanymi wskutek pobicia obrażeniami poddał się długotrwałemu leczeniu, był kilkakrotnie hospitalizowany, a także korzystał z porad lekarzy specjalistów z zakresu neurologii, ortopedii, laryngologii, okulistyki, psychiatrii. Dodał, że poniósł szkodę w postaci kosztów leczenia uzębienia w wysokości 1.000 zł.

Pozwani Z. W. i K. W. wnieśli o oddalenie powództwa i zasądzenie na ich rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego.

W ocenie pozwanych, zasądzona na rzecz powoda w wyroku karnym nawiązka, w całości rekompensuje doznane przez niego cierpienia i straty. Zarzucali, że żądanie przez niego zasądzenia renty uzupełniającej jest bezpodstawne, skoro utracił zdolność do pracy zarobkowej z powodu dolegliwości kręgosłupa, na które cierpiał jeszcze przed zdarzeniem z maja 2007r., a ponadto nie wykazał, aby ponosił jakiegokolwiek koszty z tytułu leczenia, związane z pobiciem. Pozwani podkreślali, że dolegliwości na które powoływał się powód w pozwie związane są ze schorzeniami, które występowały u niego przed zdarzeniem z dnia 04.05.2007r. i nie są z nim przyczynowo związane.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 5 maja 2007r. w J.K. W.i Z. W.działając wspólnie i w porozumieniu pobili M. S.w ten sposób, że K. W.bił go metalową rurką po głowie i ciele, zaś Z. W.bila go drewnianym kijem po całym ciele, czym narazili go na wystąpienie skutku z art. 156 § 1 k.k. i jednocześnie spowodowali u M. S.obrażenia ciała w postaci stłuczenia głowy, rany tłuczonej wargi dolnej, stłuczenia z otarciem skóry okolicy łokciowej prawej i wieloodłamowego złamania trzonu kości promieniowej lewej, które to obrażenia naruszyły czynności narządów jego ciała na okres powyżej 7 dni (art. 158 § 1 k.k. i art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.), za co Sąd Rejonowy w (...)wyrokiem z dnia 7 stycznia 2009r., sygn. akt VII K 973/08, na podstawie 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył im kary po 8 miesięcy pozbawienia wolności, warunkowo zawieszając kary na okres próby wynoszący po 2 lata.

W punkcie III wyroku, na podstawie art. 46 § 2 k.k., zasądzono od oskarżonych K. W. i Z. W. na rzecz M. S. nawiązki w kwotach po 1.000 zł od każdego z nich.

Wyrokiem z dnia 26 maja 2009r., sygn. akt VI Ka 106/09 Sąd Okręgowy w (...)na skutek apelacji utrzymał w mocy opisany wyżej wyrok.

(bezsporne)

Powód w dniu 04.05.2007r. został hospitalizowany na Oddziale Chirurgii Urazowo – Ortopedycznej SP ZOZ Szpitala (...) w J., gdzie przebywał do dnia 10.05.2007r. Rozpoznano u niego złamanie wieloodłamowe trzonu kości promieniowej lewej, uraz głowy, ranę wargi dolnej po stronie prawej z uszkodzeniem zębów żuchwy. Wykonano zabieg operacyjny złożenia kości (zespolenie blachą i śrubami metalowymi). Z powodu obrażeń głowy powód był konsultowany neurologicznie. Zalecono również konsultację stomatologiczną.

W okresie 12.02.2008r.-14.02.2008r. powód był hospitalizowany w SP ZOZ Szpitala (...) w Z.. Wykonano u niego zabieg operacyjny w związku z przewlekającym się zrostem kości promieniowej lewej – przeszczep kości (promieniowej i łokciowej), usunięto śrubę.

Następnie powód przebywał w szpitalu w dniach 15.12.2008r.-17.12.2008r., kiedy to, wobec pełnego zrostu kostnego usunięto zespolenie operacyjne.

Po usunięciu zespolenia powód był rehabilitowany w celu odzyskania sprawności lewej ręki.

U powoda rozpoznano także obustronne, średniego stopnia, uszkodzenie nerwów słuchowych z szumami usznymi.

(opinia lekarska k. 7; zdjęcie rtg k. 8; dokumentacja lekarska k. 9-26, 33 k. 111-129, 132-133, 143-165)

W związku ze zdarzeniem z dnia 04.05.2007r. powód doznał pourazowej atrofii przedramienia lewego z następową wtórną dysfunkcją stawu łokciowego i ręki lewej. Wynika ona z przebytego urazu w formie złamania wieloodłamowego trzonu kości promieniowej lewej ręki, a także interwencji zabiegowej, pourazowego zaniku mięśni przedramienia oraz wciągającej i zniekształcającej twardej blizny skórnej oraz długoterminowego unieruchomienia w okresach pooperacyjnych. Zanikłe są brzośce mięśni zarówno zginacze jak i prostowniki palców oraz nadgarstka lewego. Daje to wtórne upośledzenie ruchomości w stawie promieniowo-nadgarstkowym lewym. Rokowanie co do restytucji opisanych deformacji jest niepomyślnie i czyni je zmianami, a więc i uszczerbkami o charakterze trwałym. Wartość uszczerbku na zdrowiu wynosi 10 % (poz. 123 a załącznika do Rozp. Min. Pracy i Polit. Społecznej z dnia 18.12.2002r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania, Dz.U.2002.234.1974).

W związku z urazem głowy doznany w dniu 04.05.2007r. u powoda wystąpiło symetryczne obustronne uszkodzenie zmysłowo-nerwowe słuchu średniego stopnia z szumem. Trwały uszczerbek na zdrowiu z tym związany wynosi 30 % (poz. D 42 załącznika do Rozp. Min. Pracy i Polit. Społecznej z dnia 18.12.2002r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania...).

W wyniku pobicia z dnia 04.05.2007r. powód doznał również urazu głowy, którego następstwem jest pourazowy zespół czynnościowy. Uszczerbek na zdrowiu z tego tytułu wynosi 5 % (pkt. 10a załącznika do Rozp. Min. Pracy i Polit. Społecznej z dnia 18.12.2002r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania...). U powoda nie stwierdzono ogniskowych objawów uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego, istotnych zaburzeń psychicznych, zmian w zapisie EEG. Wpływ skutków pobicia z neurologicznego punktu widzenia na obecne życie powoda jest niewielki. Zmiany zwyrodnieniowo-dyskopatyczne kręgosłupa nie mają związku z pobiciem, istniały na długo przed tym zdarzeniem.

Rozpoznane u powoda zmiany okulistyczne (zaćma, nadwzroczność, starczowzroczność) nie są związane z urazem przeżytym przez powoda w dniu 04.05.2007r.

Stan psychiczny powoda nie zmienił się po zdarzeniu z dnia 04.05.2007r. Nie zachodzą okoliczności uzasadniające ustalenie długotrwałego lub trwałego uszczerbku na zdrowiu psychicznym w związku z doznany we wskazanym dniu urazem.

(opinia biegłego sądowego z zakresu ortopedii i traumatologii narządów ruchu dr. n. med. J. J. k. 171-177, 199-202; opinia biegłego sądowego z zakresu laryngologii dr. med. J. K. k. 222-225; opinia biegłej sądowej specjalisty chorób oczu E. K. k. 279-280; opinia biegłego sądowego z zakresu neurologii lek. med. T. W. k. 314-315; opinia biegłego z zakresu psychiatrii lek. med. D. J. k. 335-338; dokumentacja lekarska k. 98-101,)

Powód ma obecnie 60 lat, z zawodu jest ślusarzem spawaczem. Mieszka wraz z żoną w J.. Mieszka tam również syn powoda wraz z konkubina. W tym samym budynku mieszkają pozwani (M. S. jest bratem Z. W.), strony są skonfliktowane na tle podziału spadku po zmarłym ojcu powoda i pozwanej. Ulubionym zajęciem powoda jest praca w przydomowym ogródku.

Powód cierpi na schorzenia kręgosłupa (zmiany zwyrodnieniowo-dyskopatyczne) w związku z czym w latach 1994-2001r. oraz od 2006r. do chwili obecnej przebywa na rencie. Przebył także, w 2000r., zapalenie otrzewnej – był z tego powodu leczony operacyjnie. Przed wypadkiem powód leczył się u lekarzy neurologa, okulisty, a także stomatologa. Przed wypadkiem z dnia 2007r. powód miał wstawione 4 zęby, w 2009r. wykonano mu protezy całkowite – dolną i górną. Orzeczeniem Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności powód zaliczony był do dnia 31.03.2012r. do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności.

Po wypadku powód w związku ze złamaniem lewej ręki korzystał z pomocy syna i jego konkubiny przy niektórych czynnościach (np. gotowanie, pranie). Często odczuwał ból, drętwienie ręki, miał także bóle i zawroty głowy. Przyjmował leki przeciwbólowe oraz uspokajające. Konsultował się również u lekarza psychiatry. Po usunięciu

zespolenia przechodził rehabilitację, ćwiczył również w domu. Leczenie wiązało się z wizytami u lekarza ortopedy, zmianą opatrunków, konsultacjami lekarskimi. Złamana ręka powoda nie wróciła do pełnej sprawności – ograniczona jest jej ruchomość, siła chwytu. Powód po przebytych urazie wrócił do ulubionego zajęcia - pracy w ogrodzie, w codziennych czynnościach posługuje się także lewą ręką.

(dokumentacja lekarska k. 27, 40-41; 134-139; orzeczenia k. 34-37; zeznania świadka K. M. k. 82; przesłuchanie powoda k. 70-71v, 81v-82, k. 357, 00:19:27-00:39:37)

Sąd zważył, co następuje:

Powód M. S., po ostatecznym sprecyzowaniu powództwa, wnosił o zasądzenie na jego rzecz solidarnie od pozwanych tytułem zadośćuczynienia kwoty 100.000 zł, a ponadto 1.000 zł tytułem odszkodowania (zwrot kosztów leczenia zębów) i renty uzupełniającej w wysokości 600 zł, płatnej od dnia 04.05.2007r. oraz ustalenia odpowiedzialności pozwanych na przyszłość za skutki zdarzenia z dnia 04.05.2007r. Swoje żądania wywodził ze zdarzenia z dnia 04.05.2007r., kiedy pozwani Z. W. i K. W., działając wspólnie, pobili powoda, co skutkowało uszkodzeniem jego ciała i rozstrojem zdrowia.

Pozwani wnosili o oddalenie powództwa, podnosili, że roszczenia powoda w zakresie zadośćuczynienia wyczerpują nawiązki orzeczone na jego rzecz w wyroku karnym w wysokości po 1.000 zł od każdego z pozwanych, a ponadto nie udowodnił on, aby istniały przesłanki do zasądzenia na jego rzecz renty uzupełniającej oraz zwrotu kosztów leczenia uzębienia.

Powództwo częściowo zasługiwało na uwzględnienie.

Bezspornie pozwani w dniu 04.05.2007r. w J.działając wspólnie i w porozumieniu pobili powoda, co skutkowało uszkodzeniem jego ciała (stłuczenie głowy, rana tłuczona wargi dolnej, stłuczenia z otarciem skóry okolicy łokciowej prawej, wieloodłamowe złamanie trzonu kości promieniowej lewej) i stwierdzone zostało prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w (...)z dnia 07.01.2009r., sygn. akt VII K 973/08, którego ustaleniami Sąd cywilny, z mocy art. 11 k.p.c., jest związany. Zatem nie ulega wątpliwości, iż pozwani ponoszą wobec powoda odpowiedzialność deliktową na podstawie art. 415 k.c.

Zgodnie z regulacją zawartą w art. 444 § 1 k.c., w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, naprawienie szkody obejmuje wszelkie wynikiłe z tego powodu koszty, natomiast wedle art. 445 § 1 k.c. w wypadkach przewidzianych w artykule poprzedzającym, Sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Bezspornie powód odniósł w wypadku obrażenia ciała, które skutkowały rozstrojem zdrowia, zatem uprawniony był do żądania zadośćuczynienia za doznaną krzywdę na zasadzie art. 445 § 1 k.c.

Zadośćuczynienie obejmuje doznaną krzywdę ujmowaną jako cierpienia fizyczne, ale też psychiczne. Ma ono charakter całościowy i ma stanowić złagodzenie cierpień, będąc pieniężną rekompensatą za doznaną krzywdę. Ma przy tym charakter jednorazowy, zatem musi ono obejmować całą krzywdę. Co do wysokości zadośćuczynienia orzecznictwo Sądu Najwyższego w tym przedmiocie jest bogate, a linię jego należy uznać za ugruntowaną. Ogólnie rzecz biorąc, jako wskaźniki wysokości zadośćuczynienia przyjmuje się stopień cierpień fizycznych, czas pobytu w szpitalu, bolesność zabiegów, trwałość skutków czynu niedozwolonego, prognozy na przyszłość zwłaszcza co do ewentualnego pogorszenia się stanu zdrowia, wiek poszkodowanego, wreszcie utrata możliwości prowadzenia dotychczasowego trybu życia (uprawiania sportów, wykonywania zawodu, przejawiania aktywności fizycznej, realizacji planów życiowych). Adekwatność kwoty zadośćuczynienia, o której stanowi art. 445 § 1 k.c., ma służyć złagodzeniu doznanej krzywdy, a jednocześnie nie może być źródłem wzbogacenia.

W ocenie Sądu, biorąc pod uwagę wskazane wyżej czynniki i kryteria, odpowiednią sumą zadośćuczynienia za doznaną przez powoda krzywdę będzie łącznie kwota 30.000 zł.

Zważyć należy, że powód poza powierzchownymi ranami (otarcia naskórka, stłuczenie głowy, zraniona warga), doznał również skomplikowanego złamania trzonu kości promieniowej lewej, które wymagało przeprowadzenia zabiegów operacyjnych. W związku z odniesionymi ranami powód był trzykrotnie hospitalizowany (04.05-10.05.2007r., 12.02.-14.02.2008r., 15.12.-17.12.2008). Złamanie zostało zespolone za pomocą śrub, powód na złamanej ręce nosił szynę. Zespolenie usunięto ostatecznie w grudniu 2008r., zatem leczenie trwało półtora roku. Niewątpliwie w związku ze złamaniem, obniżyła się jakość życia powoda - odczuwał ból, musiał poddawać się rehabilitacji, miał ograniczoną możliwość posługiwania się lewą ręką. Jak wynika z opinii biegłego ortopedy doszło do atrofii przedramienia lewego z następową wtórną dysfunkcją stawu łokciowego i ręki lewej, trwałego upośledzenia ruchomości w stawie promieniowo-nadgarstkowym lewym. Uszczerbek na zdrowiu związany z dysfunkcją przedramienia lewego biegły ocenił na 10 %. Oprócz tego, przyczynowo powiązane z pobiciem jest stwierdzone przez biegłego laryngologa obustronne uszkodzenie zmysłowo-nerwowe słuchu średniego stopnia z szumem (30 % uszczerbku na zdrowiu z przyczyn laryngologicznych). Pobicie i doznany uraz głowy skutkowały także pourazowym zespołem czynnościowym. Powód doznawał bólów i zawrotów głowy, przyjmował leki przeciwbólowe i uspokajające. Cierpieniom fizycznym towarzyszyły psychiczne – zaburzone poczucie bezpieczeństwa, trudna do zaakceptowania konieczność zmiany trybu życia w czasie leczenia, konieczna pomoc innych osób przy wykonywaniu niektórych czynności (np. gotowanie, sprzątanie), niepewność co do wyników przedłużającego się leczenia.

Wszystkie powyższe okoliczności składające się na krzywdę powoda uzasadniały, w ocenie Sądu, przyznanie mu dodatkowo zadośćuczynienia w kwocie 28.000 zł (przy uwzględnieniu, iż w wyroku karnym zasądzono na rzecz powoda tytułem nawiazki łącznie 2.000 zł, co należało uwzględnić w niniejszej sprawie). Kwota ta, w łącznej wysokości 30.000 zł, spełni funkcję kompensacyjną, jest społecznie uzasadniona i nie prowadzi do bezpodstawnego wzbogacenia powoda. Wynagrodzi powodowi doznane cierpienia fizyczne i psychiczne oraz ułatwi przezwyciężenie ujemnych przeżyć związanych ze zdarzeniem z dnia 04.05.2007r.

Dalej idące powództwo w zakresie zadośćuczynienia podlegało oddaleniu, jako nadmiernie wygórowane. Podnieść należy, iż nie wszystkie wskazywane w toku procesu dolegliwości i schorzenia, na które powoływał się powód domagając się zadośćuczynienia, są przyczynowo powiązane z pobiciem go przez pozwanych. Biegła – specjalista chorób oczu stwierdziła, że zdiagnozowane u powoda zmiany okulistyczne nie są związane z przebytych pobiciem z dnia 04.05.2007r. Powód nie kwestionował zresztą faktu, iż przed majem 2007r. pozostawał pod kontrolą okulisty. Podobnie nie zachodzą okoliczności do ustalenia u powoda uszczerbku na zdrowiu psychicznym – rozpoznane u niego zaburzenia nie pozostają w związku z doznany przez niego urazem. Ponadto stwierdzone u niego dolegliwości związane z urazem głowy – pourazowy zespół czynnościowy, mają łagodny charakter, nie wymagają specjalnej diagnostyki, nie stwierdzono u powoda objawów uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego, zmian w zapisie EEG. Bez wątplenia nie mają związku z pobiciem zmiany zwyrodnieniowo-dyskopatyczne kręgosłupa, które istniały na długo przed pobiciem. Powód nie udowodnił, aby w wyniku pobicia wypadły mu zęby, czy też uszkodzenie zębów było tak poważne, że wymagało ich usunięcia oraz wykonania protez zębowych górnej i dolnej. Z historii choroby wynika jedynie, że powód doznał uszkodzenia zębów żuchwy (czyli szczęki dolnej) w związku z czym wskazana jest konsultacja stomatologiczna (k. 9). Powód nie przedstawił wiarygodnych dowodów, aby w istocie uszkodzenie to wymagało zaawansowanego leczenia. Oprócz tego dodać należy, iż upośledzenie funkcji lewej ręki nie jest tak duże, aby wyłączone było posługiwanie się nią w codziennych czynnościach, czy też ulubionej przez powoda pracy w ogródku przydomowym.

Mając na uwadze powyższe, Sąd zasądził solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kwotę 28.000 zł tytułem zadośćuczynienia, co znalazło wyraz w punkcie I wyroku.

Solidarna odpowiedzialność pozwanych znajduje swoją podstawę w art. 441 § 1 k.c. w myśl którego, jeżeli kilka osób ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną czynem niedozwolonym, ich odpowiedzialność jest solidarna.

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 k.c. w zw. z art. 455 k.c., zasądzając je od dnia 07.08.2009r., to jest z uwzględnieniem 14 dni na spełnienie świadczenia, mając na uwadze, że pozwani otrzymali odpisy pozwów w dniu 23.07.2009r. (k. 65, 66), a przed tym terminem nie byli wzywani do zapłaty.

Dalej idące powództwo w zakresie zadośćuczynienia i odsetek podlegało oddaleniu.

Oddaleniu podlegało również żądanie zasądzenia kwoty 1.000 zł na podstawie art. 444 § 1 k.c. Powód podnosił, że poniósł szkodę majątkową w postaci kosztów leczenia zębów w wysokości 1.000 zł. Do pozwu dołączył kosztorys leczenia uzębienia, gdzie wskazano, że koszt leczenia protetycznego to 1.000 zł (wykonanie dwóch protez całkowitych). Odszkodowanie przewidziane w art. 444 § 1 k.c. obejmuje wszelkie wydatki (koszty) pozostające w związku z uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia, jeżeli są konieczne (niezbędne) i celowe. Powód nie wykazał, aby w związku z pobiciem niezbędne było usunięcie zębów i wykonanie protez, podobnie jak i tego, że skutkiem pobicia było wybite kilku zębów. Nie potwierdzają tego zapisy z historii choroby, gdzie mowa jest jedynie o uszkodzeniu zębów żuchwy, bez dalszego sprecyzowania na czym ono polegało. Z pewnością gdyby powodowi wybito zęby, byłoby to odnotowane. Powód nie przedstawił także dokumentacji lekarskiej (stomatologicznej), która wskazywałaby na to, że po zdarzeniu z dnia 04.05.2007r. korzystał z pomocy stomatologa w związku z uszkodzeniem zębów. Przedstawiony kosztorys pochodzi z lutego 2009r., dotyczy wyceny leczenia protetycznego, niemniej w żaden sposób nie udowodnienia, że konieczność takiego leczenia była przyczynowo powiązana z urazem doznany przez powoda w dniu 04.05.2007r.

Powód nie wykazał także przesłanek z art. 444 § 2 k.c., zgodnie z którym, jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty. Strona powodowa nie sprecyzowała, w czym upatruje zasadności żądania renty uzupełniającej w wysokości 600 zł. Podnieść należy, iż w dacie wypadku powód przebywał na rencie w związku ze schorzeniami kręgosłupa itp., nigdzie nie pracował, a zatem nie sposób uznać, aby w związku z wypadkiem zmniejszyły się jego zdolności do pracy zarobkowej. Powód nie przedstawił ponadto żadnej dokumentacji, która ewentualnie pozwałaby na jakiegokolwiek ustalenia w tej kwestii. Podobnie nie wykazał on zwiększenia się jego potrzeb, z czym ewentualnie były związane, jakie wiążą się z nimi wydatki w skali miesiąca. To samo odnieść należy do przesłanki zmniejszenia się widoków powodzenia na przyszłość. Inicjatywa dowodowa w tym zakresie spoczywała wszak na powodzie, czemu nie sprostał, wobec czego i w tym zakresie powództwo oddalono.

Sąd nie znalazł podstaw do ustalenia odpowiedzialności strony pozwanej na przyszłość za skutki zdarzenia z dnia 04.05.2007r. – brak było do tego podstaw w kontekście treści opinii biegłych, którzy nie wskazali na takie okoliczności, które uzasadniałyby uwzględnienie żądania powoda w tym zakresie.

Dokonując ustaleń faktycznych Sąd oparł się na opisanych wyżej dowodach z dokumentów (dokumentacja lekarska, orzeczenia o niepełnosprawności, zaświadczenia lekarskie), które uznał za wiarygodne w sprawie, a ich prawdziwości żadna ze stron skutecznie nie podważyła. Ponadto Sąd oparł się na dowodach z przesłuchania powoda (w zakresie w jakim jego twierdzenia nie były sprzeczne z ustaleniami biegłych i dokumentacji lekarskiej) oraz zeznaniach świadka K. M. w zakresie w jakim wskazywała na nie kwestionowany w istocie przez powoda fakt, iż obecnie wykonuje prace w ogródku. Natomiast Sąd za subiektywne i niewiarygodne uznał twierdzenia świadka w zakresie, w jakim wskazywała, iż po zdarzeniu z dnia 04.05.2007r. nie stwierdziła, aby u powoda pogorszyła się sprawność lewej ręki. Zauważyć należy, iż świadek ten jest skonfliktowany z powodem, a ponadto ocena taka jest sprzeczna z ustaleniami zawartymi tak w dokumentacji lekarskiej powoda, jak i sporządzonych opiniach biegłych, zwłaszcza z zakresu ortopedii. Podobnie, jako niewiarygodne, z tych samych przyczyn, ocenić należało twierdzenia pozwanych. Nieprzydatne w sprawie jako zbyt ogólnikowe, nieprecyzyjne, były zeznania świadka K. D.. Sąd oparł się także na treści opinii biegłych z zakresu ortopedii, laryngologii, chorób oczu, neurologii i psychiatrii. Zostały one sporządzone przez osoby dysponujące fachową wiedzą, odpowiadały na zadane pytania, były spójne, logiczne, zgodne z zasadami wiedzy powszechnej, zaś żadna ze stron nie podważyła skutecznie ich miarodajności i przydatności w sprawie. Zaznaczenia wymaga, iż Sąd posłużył się opinią biegłego ortopedy w zakresie w jakim odnosiła się do jego specjalności. Brak było podstaw

do uznania, iż dysfunkcja przedramienia ma swoje przyczyny w nieprawidłowym leczeniu, co sugerowała strona pozwana. Z dokumentacji lekarskiej wynika, że leczenie i zabiegi operacyjne wykonane zostały prawidłowo. Bez wątplenia pozwaną ponoszą odpowiedzialność odszkodowawczą nie tylko za skutek bezpośredni w postaci złamania ręki powodowi, ale i wynikającej z tego faktu konieczności poddania się przez niego długotrwałemu leczeniu i związanych z tym cierpieniem. Bezpodstawne było kwestionowanie przez pełnomocnika pozwanych (w mowie końcowej) prawidłowości opinii biegłego laryngologa. Przede wszystkim żadna ze stron we wskazanym przez Sąd terminie nie zgłosiła zastrzeżeń co do treści tejże opinii. Wyraźnie wskazano w niej, że stwierdzone u powoda uszkodzenie słuchu związane jest ze zdarzeniem z dnia 04.05.2007r. Biegła uzasadniła także w sposób wystarczający, z czego wywodzi taką ocenę (uszkodzenie słuchu istotnie większe niż wynikałoby to z fizjologii starzenia, brak innych udokumentowanych i uchwytanych przyczyn takiego stanu rzeczy, aniżeli pobicie). Dodać należy, że powód przed wypadkiem nie korzystał z pomocy laryngologa, nie miał problemów ze słuchem, co jedynie wzmacnia tezę biegłej. Bez znaczenia był fakt, iż biegła posłużyła się wyrażeniem „z przeważającym prawdopodobieństwem”. Wszak, zgodnie z ugruntowanym orzecnictwem, istnienie związku przyczynowego, jeśli chodzi o zdrowie ludzkie, z reguły nie może być absolutnie pewne, a do przyjęcia go wystarcza, gdy jest on ustalony z dostateczną dozą prawdopodobieństwa (patrz wyroki Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 1969r., II CR 165/69, OSPiKA 1970, nr 7-8, poz. 155, Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 22 września 2005r. I ACa 197/05, lex 177016). W ocenie Sądu ustalenie biegłej w tym zakresie zgodne jest z zasadami logiki, wiedzy i doświadczenia życiowego.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c., stosunkowo je rozdzielając.

Powód łącznie domagał się kwoty 108.200 zł (zadośćuczynienie 100.000 zł, odszkodowanie 1.000 zł i renta 600 zł miesięcznie – 7.200 zł za 1 rok), zasądzono na jego rzecz kwotę 28.000 zł, a zatem wygrał sprawę w 26 %, a przegrał w 74 %. Powód poniósł koszty: zaliczki na biegłych w kwocie 1.178,41 zł, zastępstwo procesowe 3.600 zł, łącznie 4.778,41 zł. Pozwani ponieśli koszty zastępstwa procesowego 3.600 zł. Zatem Sąd zasądził od powoda na rzecz pozwanych kwotę 1.421,60 zł ($4.778,41 \text{ zł} \times 26 \% - 3.600 \text{ zł} \times 74 \% = 1.421,60 \text{ zł}$).

Powód był zwolniony od kosztów sądowych w zakresie opłaty od pozwu (5.410 zł). Ponadto nie zostały rozliczone koszty zaliczki na biegłego w wysokości 213,01 zł (koszty biegłych łącznie 1.391,42 zł – 1.178,41 zł zaliczek powoda). Zatem Sąd na zasadzie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U.2010.90.594 j.t.) w zw. z art. 100 k.p.c., nakazał ściągnąć z zasądzonych na rzecz powoda w punkcie I wyroku roszczenia kwotę 4.161,02 zł ($5.410 \text{ zł} + 213,01 \text{ zł} = 5.623,01 \text{ zł} \times 74 \% = 4.161,02 \text{ zł}$), oraz od pozwanych kwotę 1462,98 zł ($5.623,01 \times 26 \% = 1462,98 \text{ zł}$).